

СТАНОВИЩЕ

за научните трудове и учебната дейност
на ас. д-р арх. Жечка Великова Илиева,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност
„ доцент”

в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия,
Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и
детайли“

обявен в ДВ бр. 23 от 14.03.2020 г.

за нуждите на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

Разработил: **доц. д-р арх. Мария Николова Давчева,** ИИИЗк- БАН
професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия,
Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и
детайли“

Настоящото становище е изготвено въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от ВСУ „Черноризец Храбър” (ДВ бр. 23 от 14.03.2020 г.) и на интернет-страницата на университета за нуждите на катедра „Архитектура и урбанистика“ към Архитектурен факултет във ВСУ „Черноризец Храбър”. Представените по конкурса документи съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър”. Процедурата по конкурса е коректно спазена.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс са подадени документите на
един кандидат: ас. д-р арх. Жечка Великова Илиева

За участие в конкурса кандидатът арх. Жечка Великова Илиева е представила списък от общо 11 публикувани заглавия. Две от тях са монографии, като едната е дисертацията на кандидата. Другите 9 публикации са в издания с научно рецензиране, едната е в съавторство. Приложени са документи, които илюстрират изчерпателно активната преподавателска (аудиторни и извън аудиторни занимания и курсове, подготовка на учебни материали), художествено-творческа, научно- изследователската и приложна дейност на кандидата. В отделен документ за изяснени научно- теоретичните и научно приложните приноси от дейностите и публикациите, с които Жечка Илиева участва в конкурс за заемане на академична длъжност **„доцент”** за нуждите на АФ към Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”.

Приложена е справка с актуалните наукометрични данни на кандидата по стандарта на НАЦИД. Постигнати са общо 430 точки от изискуеми 400 за заемане на академична длъжност **„доцент”** в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

2. Данни за кандидата

Арх. Жечка Илиева е получила бакалавърска степен по Специалност „Икономика и управление на строителството“ в Икономическия университет, Варна (1996-2000) и магистърска степен по специалност „Архитектура“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ (2002-2008), където успешно защитава своя дисертационен труд на тема „Регионални форми на сецесиона в архитектурата на Варна – сравнителни характеристики при детайлното формообразуване“ (2015-2018) под ръководството на доц. д-р арх. Красимира Вачева. Двете поставят началото на дигитален/електронен архив на архитектурното наследство във Врана (ЕААНВ).

От 2008 арх. Жечка Илиева е преподавател, а в настоящия моменти и Декан на АФ във ВСУ „Черноризец Храбър“. През 2009 г. води лекционни курсове в Икономически Университет, Варна и квалификационни в ЦПО “Курортно строителство“ ООД, Варна. От 2008 г. до момента работи като проектант и консултант в „АРХ Консулт“, Варна.

Макар да не познавам лично арх. Жечка Илиева от предоставените материали за участие в настоящия конкурс мога да твърдя, че тя има възходящо кариерно и последователно възходящо научно-изследователско и образователно дванадесетгодишно израстване. Впечатление прави нейната ангажираност в работата със студенти, интересни и неконвенционални подходи към практичната част на предложените образователни модели, както и безспорните организаторски умения и възможност за работа в екип.

3. Обща характеристика на научната продукция на кандидата

Арх. Жечка Илиева участва в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“ с 2 монографии и 9 публикации от издания с научно рецензиране.

3.1. Монографии

3.1.1. Архитектурното наследство на Одесос-Варна VI в. пр. Хр. - XII в. сл. Хр., ИК "Геа принт", електронно издание, ISBN 978-619-184-038-0, 2020

Монографията е развита две паралелни плоскости. Едната е исторически обусловената значимост на културно-историческото наследство на Варна, а другата разглежда актуални проблематики като социализирането и превръщането на този архитектурен и археологически фонд в стратегически ресурс за икономическо развитие на града в частност и страната ни по принцип. Монографията е структурирана в три глави, въведение и заключение в общо 127 стр.

Типичната структура за един научен труд в случая е обогатена с много цветни илюстрации, графична информация и добре мотивирано лично мнение на база анализирани проблеми в конкретиката на определени ключови обекти и общовалидни в контекста на цялата база от културно-историческото варненско наследство.

3.1.2. Регионални форми на Сецесиона в архитектурата на Варна – сравнителни характеристики при детайлното формообразуване, ИК "Геа принт, електронно издание, ISBN 978-619-184-037-3, 2020

Тази монография е в резултат на успешно защитения дисертационен труд на арх. Илиева, в който под ръководството на опитния изследовател в областта на история и теория на архитектурата- доц. д-р арх. Красимира Вачева е дефинирана локалната адаптация на стила Сецесион в следосвобожденска България с конкретика във Варна и всичко това в контекста на цялото му разнообразие в поширока световна рамка (Европа и Америка). Спазвайки общоприетите норми за структуриране на такъв тип разработки монографията съдържа въведение, четири глави и заключение. Всяка от главите притежава високи познавателни качества, но особено интересни и полезни за изследователите на този стил и история на архитектурата по принцип лично според мен са трета и четвърта глава. В трета глава авторът изследва появата и пътищата на разпространение на Сецесиона за ключови градове в България. Уповавайки се на научни разработки на други изследователи авторът умело ги доразвива и илюстрира с архивни и съвременни снимки на примери от столицата, крайдунавските градове – Видин, Лом, Свищов, Русе, Силистра и черноморските- Каварна и Балчик. Това е увертюра към четвърта глава, в която темата за Сецесиона е разгърната още по-задълбочено, с много примери и в детайли. Направено е документално и градоустройствено проучване, на база на което авторът е изградил своите заключения за уникалността, самобитността и пластичната съдържаност на варненския Сецесион. В опит да бъдат класифицирани обектите авторът въвежда различни принципи: функционален (административни, търговски, жилищно-търговски и жилищни), историческа принадлежност (1889г.- ПСВ и ПСВ-1927г.), автор (архитект, архитект-инженер, инженер), специфика на пластична и метална украса.

3.2. Публикации в издания с научно рецензиране

На 8 от приложените за участие в настоящия конкурс публикации автор е арх. Жечка Илиева и 1 е в съавторство с арх. Ал. Слаев. Нишката, която преминава през всички е темата за недвижимото културно-историческото наследство (не само в района на Варна), нейното познаване, опазване и популяризиране. Авторът еднакво добре анализира и систематизира проблеми в различни исторически периоди-

от Античност до началото на XX век, от общи теми до конкретни обекти.

Приложените публикации (и резюмета към тях) ми дават основание да твърдя, че арх. Жечка Илиева е задълбочен изследовател с прогресивно развиващи се умения и познания в областта на история, теория и опазване на архитектурното наследство. Всички те покриват изискванията за академични, научни и научно-популярни публикации.

4. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

За учебно- педагогическата, художествено- творческата и приложна дейност на арх. Жечка Илиева можем да твърдим, че е активна, динамична и освен в диапазонана изяснените вече интереси на кандидата е видимо подчинена на актуални теми, екипна работа, иновации в образователната и практична част на архитектурата.

5. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

Научната проблематика в изследванията на арх. Жечка Илиева може да бъде маркирана в две основни посоки. Първата е анализ на проблеми в опазването и социализирането на материално културно наследство на България, очертаване на проблеми в съществуващата нормативна база при опазване на автентичността му и припознаването му като устойчив ресурс за социално-икономически растеж на локално и национално ниво. Втората посока, в която можем да отбележим научен принос на автора е задълбоченият анализ на локалния прочит на стила Сецесион за страната ни и в частност за Варна в контекста на световното му архитектурно развитие. Добрата цитируемост (25 броя) на научните разработки на кандидата показват както високото им ниво, така и подсказват, че тяхното публикуване в по-широк кръг от български и чужди реферирани издания само би увеличил тяхната известност и полезност.

Научно- приложните резултати от дейността на арх. Жечка Илиева са резонни на нейното научно, учебно- педагогическо и художествено- творческо израстване, отличаващо се със систематичност, целеустременост и трудолюбие. За всеотдайност, оперативност и диалогичност еднозначно говори фактът за високата и отговорна административна длъжност, която заема в момента- Декан на АФ във ВСУ „Черноризец Храбър“. Поставяне на началото и ежегодното допълване на електронния архив на архитектурното наследство във Варна (ЕААНВ) заслужават admirationи.

6. Бележки и препоръки

Препоръките ми към арх. Жечка Илиева са три. Първата е да намери начин да популяризира и по възможност да отпечата двете си монографии. Втората препоръка е свързана с пълнотата на литературата и описа под графичния материал (както и неговите качества- резолюция, композиция, ортогоналност и т.нт.), касаещи особено монографията за Варненския Сецесион. Третата препоръка е авторът да публикува настоящите и

следващите свои разработки в по-широк арсенал от национални и чужди периодични издания, по възможност реферирани. Последната препоръка само потвърждава високото мнение, което си съставих на база материалите предложени за участие в настоящия конкурс за качествата и полезността на научно-приложната дейност на арх. Жечка Илиева.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предоставените от арх. Жечка Илиева материали за участие в настоящия конкурс напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Инструкция №6 към Наредба №3 за академичния състав на ВСУ „Черноризец Храбър“. Постигнати са общо 430 точки от минималните 400 по националните наукометричните изисквания на НАЦИД за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия.

Не познавам лично арх. Жечка Илиева, но съм впечатлена от обема и разнообразието на публикациите, силната ангажираност в областта на образованието и опазването на недвижимото културно-историческо наследство, успешната работа в екип, високата професионална култура и социална ангажираност. Това са качества, които е важно да притежава един бъдещ Доцент.

След всичко изложено и след подробното запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализа на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и **препоръчам** на Научното жури да предложи на Научния съвет при ВСУ „Черноризец Храбър“ да избере арх. Жечка Великова Илиева да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 5.7. Архитектура, строителств и геодезия, Научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“.

Изготвил становището:
доц. д-р арх. Мария Николова Давчева

08.08.2020 г.
София